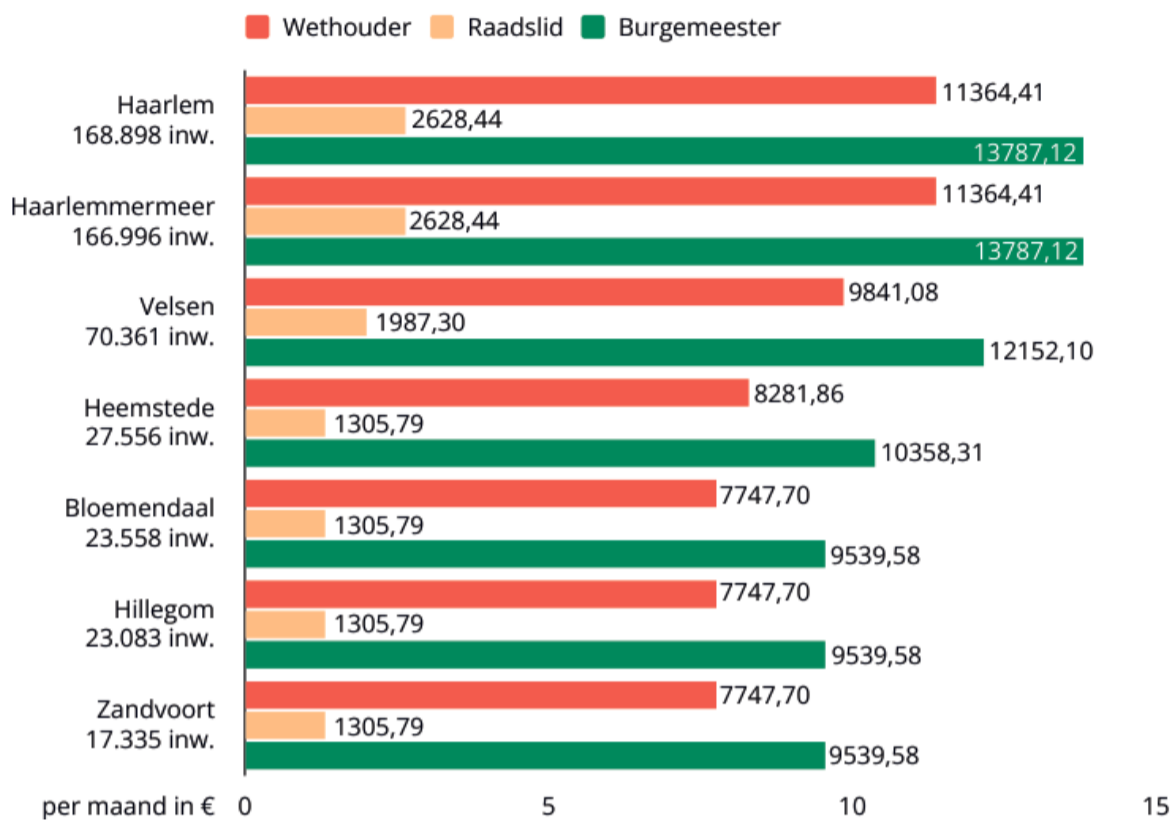

Wat verdient men in de raadszaal

Salarissen in euro's, per gemeente, afhankelijk van de hoeveelheid inwoners

BRON WETTEN.OVERHEID.NL

VERDIENSTEN In Haarlem krijgen ze het meest

Dit verdienen wethouders en raadsleden in de regio

Deze weken komen de frisse gemeenteraden goed op stoom en wordt het ene na de andere college geïnstalleerd. De wethouders en raadsleden beloven allemaal hun beste beentje voor te zetten voor hun gemeente. Maar wat kost dat zoal aan tijd en wat staat daar financieel tegenover?

Haarlem ■ De vergoedingen voor burgemeesters, wethouders en raadsleden worden landelijk vastgesteld. Daarbij is vooral het aantal inwoners van een gemeente bepalend. Hoe groter de gemeente, hoe hoger de vergoeding. De verschillen tussen gemeenten

én functies blijken aanzienlijk. Raadslid zijn in Haarlem of Haarlemmermeer brengt bijvoorbeeld twee keer zoveel geld in het laatje dan van ambtgenoten in Heemstede of Bloemendaal, Hillegom of Zandvoort.

Steeds zwaarder

Vooral het raadslidmaatschap wordt door veel politici als steeds zwaarder ervaren. Het werk wordt

meestal gecombineerd met een baan, gezin of studie, terwijl dosiers dikker worden en inwoners meer van hun volksvertegenwoordigers verwachten. Uit onderzoek van Binnenlands Bestuur blijkt dat raadsleden gemiddeld tussen de 16 en 18 uur per week besteden aan hun politieke werkzaamheden. Oppositieraadsleden zijn daar zelfs iets meer tijd aan kwijt dan hun collega's in de

Raadsleden en wethouders tijdens het debat over het coalitieakkoord.

FOTO UNITED PHOTOS/TOUSSAINT KLUITERS

coalitie. Voor dat werk ontvangen raadsleden een vaste maandelijkse vergoeding. In gemeenten met minder dan 40.000 inwoners bedraagt die 1.305 euro bruto per maand. In grotere gemeenten liggen de bedragen aanzienlijk hoger. Raadsleden in Haarlem en Haarlemmermeer ontvangen maandelijks 2.628 euro. Dat is ruim twee keer zoveel als hun collega's in Heemstede, Bloemendaal, Hillegom en Zandvoort. In Velsen ligt de vergoeding met bijna 2.000 euro per maand tussen beide bedragen in.

Wethouders

Ook de verschillen tussen wethouders zijn aanzienlijk. In Haarlem en Haarlemmermeer verdienen wethouders ruim 11.300 euro bruto per maand. In Velsen is dat bijna 9.850 euro. Heemstedse wethouders ontvangen ruim 8.280 euro en in Bloemendaal, Hillegom en Zandvoort bedraagt de vergoeding bijna 7.750 euro.

Het verschil tussen een raadslid en een wethouder is daarmee fors. In Haarlem bedraagt het verschil ruim 8.700 euro per maand. In Heemstede is dat bijna 7.000 euro.

Dat verschil hangt samen met de aard van het werk. Een wethouder heeft een fulltime bestuursfunctie en is dagelijks verantwoordelijk voor het uitvoeren van beleid. Raadsleden controleren het college, stellen kaders en vertegenwoordigen inwoners. Daarbij wordt van oudsher aangenomen dat zij die functie naast een reguliere baan vervullen.

Kritiek

Toch klinkt steeds vaker kritiek op de manier waarop de vergoedingen worden vastgesteld. De Vereniging van Nederlandse Raadsleden wijst

„ We gaan voor een eerlijker en doordachter systeem

Roel Batelaan
Vereniging van Nederlandse Raadsleden

erop dat het systeem nog altijd alleen maar gebaseerd is op het aantal inwoners van een gemeente. Dat uitgangspunt bestaat al sinds 1851, toen de Gemeentewet werd ingevoerd. „Maar als je kijkt naar wat raadsleden 175 jaar later doen en wat er van hen verwacht wordt, dan zegt het aantal inwoners niet

alles meer”, stelt woordvoerder Roel Batelaan namens de belangenorganisatie.

Volgens de vereniging zijn de verschillen in verantwoordelijkheden tussen grote en kleine gemeenten bovendien kleiner dan vaak wordt aangenomen. Tegelijkertijd is het werk de afgelopen jaren zwaarder geworden. Gemeenten hebben meer taken gekregen, werken vaker regionaal samen en raadsfracties zijn gemiddeld kleiner geworden. Daardoor komt meer werk terecht bij minder mensen. De organisatie pleit ervoor om bij vergoedingen niet alleen naar inwonertal te kijken, maar ook naar de zwaarte en complexiteit van het raadswerk. „De kans is dan ook groter dat mensen met een raadsvergoeding een aantal uren kunnen vrijkopen van hun werkgever. We gaan voor een eerlijker en doordachter systeem.”

Afbreukrisico

De Wethoudersvereniging sluit zich daar, ook als het gaat om hun ambtsgroep, grotendeels bij aan. Volgens directeur Hatte van der Woude is er te lang niet gekeken naar de beloning van wethouders, terwijl de verantwoordelijkheid en het afbreukrisico groot zijn. Vooral voor wethouders in kleinere gemeenten ziet de vereniging ruimte voor verbetering. Anders dan bij raadsleden loopt de vergoeding van wethouders ook onder de grens van 40.000 inwoners nog verder terug. Volgens de vereniging is dat moeilijk te rechtvaardigen, omdat het werk daardoor niet automatisch minder zwaar wordt. Beide belangengroepen geven aan dat er dit jaar een omvangrijk onafhankelijk onderzoek is gedaan door het Adviescollege Rechtsposi-

„ Het aantal inwoners zegt niet alles meer

Roel Batelaan
Vereniging van Nederlandse Raadsleden

tie Politieke Ambtsdragers (ARPA). Daaruit blijkt dat de arbeidsvoorwaarden van bijvoorbeeld raadsleden en wethouders onvoldoende zijn meegegroeid met de functies. Het wachten is op een reactie van het kabinet om te kijken welke aanbevelingen worden overgenomen.

'Ik was er niet goed op voorbereid'

Haarlem ■ Al meer dan twintig jaar zit Moussa Aynan in de Haarlemse raad. Eerst voor de PvdA, maar sinds acht jaar namens zijn eigen partij Jouv Haarlem. Gedurende zijn raadslidmaatschap zag hij zijn drie kinderen geboren worden. Dat was heel lastig te combineren met zijn politieke werk, blikt hij nu terug.

Vraag Aynan wat hij vindt van zijn werk als lokaal politicus, en hij steekt de loftrompet. „Ik doe het met veel plezier. Het werk is ontzettend afwisselend. Je leest dossiers, voert gesprekken en ontmoet allerlei mensen uit de stad.” Zelf zegt hij daar gemiddeld zo'n 20 tot 30 uur per week mee bezig te zijn, naast zijn bijna afgeronde studie geschiedenis.

Eerder in zijn politieke carrière werkte hij in het bankwezen, het onderwijs en als ondernemer. „Vooral dat eigen bedrijf was lastig te combineren. Als ondernemer ben je eigenlijk 24 uur per dag bezig met je zaak.” Aynan trok de stekker uit zijn zaak in 2007, toen ook zijn oudste kind

Moussa Aynan. FOTO UNITED PHOTOS

was geboren. „Dat was fantastisch, maar ik was er eerlijk gezegd niet zo goed op voorbereid. Ik was net een jaar raadslid en had een eigen bedrijf. Twee jaar later kwam onze tweede. Ze zijn inmiddels 19 en 17 jaar oud. Als ik terugkijk, had ik graag meer tijd met hen doorge-

bracht. Gewoon samen eten, luisteren naar wat hen bezighield en meer aanwezig zijn.”

De Jouv Haarlem-voorman zegt er daarom nu een 'klein feestje' van te maken als hij zijn jongste dochter ophaalt van school. „Dat zijn waardevolle momenten.”

Over de vergoeding die raadsleden krijgen, zegt hij het 'logisch te vinden dat Haarlemse politici meer krijgen dan in de naburige gemeenten. „Hoe groter de gemeente, hoe complexer het werk wordt. Daar mag best een hogere vergoeding tegenover staan.”

Wel hekelt hij de salariskloof met wethouders. „Een verschil van ongeveer een factor vijf voelt voor mij niet helemaal rechtvaardig. Raadsleden steken ook veel tijd, energie en verantwoordelijkheid in hun werk. Daar zou wat meer waardering tegenover mogen staan. En iedereen die zegt dat we zakkenvullers zijn, nodig ik uit om een week met mij mee te lopen.”

Tim Engelbart

'Zonder familie kan ik het niet bolwerken'

Hoofddorp/Haarlem ■ Een drukke baan bij de gemeente Haarlem, intensief werk voor de gemeenteraad in Haarlemmermeer, thuis een gezin met twee jonge kinderen. En dan wil Kim van Goethem (36) nog sporten en leuke dingen doen. Haar vergoeding voor het raadswerk vindt ze te laag, als je als raadslid maar uitkomt met de rest van je verantwoordelijkheden.

Toen Van Goethem haar eerste kind vijf jaar geleden kreeg, was dat juist een motivatie om te starten als raadslid.

„Ik begon me druk te maken over hoe we de wereld achterlaten voor onze kinderen. Daar denk ik aan als ik ze in bed leg voordat ik naar de gemeenteraad ga en ze zeggen: 'Mama, moet je naar de burgemeester?'”

Ze gokt gemiddeld twintig uur per week bezig te zijn met haar raadswerk, naast haar 'normale' baan voor 32 uur als ambtenaar.

„Ik neem zes uur per week aan 'politiek verlof' op, dus ik werk 26 uur voor de gemeente. Naast vergaderin-

Kim van Goethem. FOTO GWENDELVEYN LUIJK

gen zijn er werkgroepen, bijeenkomsten met inwoners en je inlezen. Het is dat ik veel heb aan mijn man en familie, anders zou het heel moeilijk zijn om te bolwerken.”

Dat het salaris voor politici gebaseerd is op inwonersaantal, is volgens van Goethem wel logisch.

„Haarlemmermeer beheert een begroting van 750 miljoen euro. Daar draag je verantwoordelijkheid voor. Tegelijkertijd kan ik me voorstellen dat een lagere vergoeding een drempel kan zijn om de politiek in te gaan. Je doet dit niet voor het geld, maar je moet wel financieel uitkomen.”

Verlof

Van Goethem vindt dat het algehele systeem rond de gemeentelijke politiek oneerlijk kan zijn. Zwangerschapsverlof bestaat niet als je raadslid bent.

Dan moet je tijdelijk ontslag nemen en is er geen flexibiliteit in wanneer je verlof neemt.

„Er zijn ook gemeenten met vergaderingen die tot 2 uur 's nachts door kunnen gaan. Je kan je afvragen of het systeem optimaal is ingericht voor ons welzijn. Het is daarmee ook minder toegankelijk voor alle soorten mensen om eraan aan deel te nemen.”

Frederique Teillers

'Verschil in betaling is niet eerlijk, nee'

Zandvoort ■ „Nee, het is feitelijk niet eerlijk dat een gemeenteraadslid in Zandvoort minder betaald krijgt dan een raadslid in een grotere gemeente als Haarlem”, zegt Belinda Göransson. „Het werk is gelijk.”

Belinda Göransson (61) is nestor in de Zandvoortse gemeenteraad. Ze begon er in 2006 voor de VVD, was voor die partij van oktober 2011 en mei 2014 wethouder en is afgelopen april aan haar tweede periode als raadslid voor OPZ begonnen. „De vergoedingen zijn wel enigszins gelijkgetrokken in de loop der jaren”, vertelt ze. „Toen ik begon, kreeg je in Zandvoort 250 euro... Maar het is nog steeds scheef. In een kleine gemeente als Zandvoort kun je niet leven van een raadsvergoeding.”

Göransson doet haar raadswerk in Zandvoort naast een fulltimebaan als raadsgriffier in Opmeer. Dat raadswerk kost haar gemiddeld vijftien uur per week, schat ze, inclusief het kabinet om te kijken welke aanbevelingen worden overgenomen.

Belinda Göransson. PUBLICITEITSFOTO

denk ik. En iemand die een eenmansfractie bestiert, heeft ook meer op zijn bord dan een raadslid in een grotere fractie.”

Sinds er geen schoolgaande kinderen meer in huize Göransson rondlopen, is er wel wat meer rust om dat raadswerk te doen, vertelt ze. Doch-

ter Kim is sinds 2022 trouwens ook actief in de Zandvoortse gemeenteraad - binnen de fractie van Jong Zandvoort.

Dat wethouders meer verdienen dan raadsleden is niet meer dan logisch, weet ze uit eigen ervaring. „Dat is echt een nog veel drukker baan - dat is niet te vergelijken. Maar ook hier geldt dat een wethouder in een kleine gemeente een stuk minder verdient dan in een grote gemeente. En het werk is echt niet minder. Vergeet niet: Zandvoort heeft met zijn toeristen in de zomermaanden ook veel meer mensen binnen zijn gemeentegrenzen dan het officiële aantal inwoners.”

Het raadswerk is de afgelopen jaren daarbij intensiever en veelomvatter geworden, vertelt ze. „De decentralisatie van de zorg, maar ook de invoering van de nieuwe Omgevingswet vraagt enorm veel van een raadslid. Ongeacht het aantal inwoners.”

Richard Stekelenburg